

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ**

**YASAMA DÖNEMİ**

24

**YASAMA YILI**

2

**(10/108, 155, 156, 157, 158, 159, 160) ESAS NO'LU  
BİLGİ TOPLUMU OLMA YOLUNDA BİLİŞİM  
SEKTÖRÜNDEKİ GELİŞMELER İLE  
İNTERNET KULLANIMININ BAŞTA  
ÇOCUKLAR, GENÇLER VE AİLE YAPISI  
ÜZERİNDE OLMAK ÜZERE SOSYAL  
ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI AMACIYLA  
KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI  
KOMİSYONU**

**TUTANAK DERGİSİ**

*20 Mart 2012 Salı*

**(10/108, 155, 156, 157, 158, 159, 160) ESAS NO'LU BİLGİ TOPLUMU  
OLMA YOLUNDA BİLİŞİM SEKTÖRÜNDEKİ GELİŞMELER İLE  
İNTERNET KULLANIMININ BAŞTA ÇOCUKLAR, GENÇLER VE  
AİLE YAPISI ÜZERİNDE OLMAK ÜZERE SOSYAL ETKİLERİNİN  
ARAŞTIRILMASI AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI  
KOMİSYONU**

**GÖRÜŞME TUTANAKLARI**

20 Mart 2012 Salı

----0----

**K O N U**

İnternet Kullanımı hakkında

**Sayfa**  
**1:26**

**İÇİNDEKİLER**

	<b><u>İİ</u></b>	<b><u>Sayfa</u></b>
<b>BİRİNCİ OTURUM</b>		<b>1:26</b>
Haydar AKAR	Kocaeli	2:3, 15:16
Erdal AKSÜNGER	İzmir	3, 4, 7:8, 14, 16:17, 18, 19, 20, 22:23, 24
Aytuğ ATICI	Mersin	3, 14:15, 21:22, 23, 25
Yıldırım M. RAMAZANOĞLU	Kahramanmaraş	4, 8:9, 13:14, 14, 20:21, 23:24, 25:26
Reşat DOĞRU	Tokat	4:5
Ruhsar DEMİREL	Eskişehir	9:12
İdris ŞAHİN	Çankırı	12:13, 14
Fazilet DAĞCI ÇIĞLIK	Erzurum	17, 18:19
Aykan ERDEMİR	Bursa	17.18, 24:25
Mehmet MUŞ	İstanbul	19:20
Komisyon Uzmanı		20

**Açılma Saati: 15.26**

**Kapanma Saati: 16.57**

20 Mart 2012 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.26

BAŞKAN: Necdet ÜNÜVAR (Adana)

BAŞKAN VEKİLİ: Yıldırım M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş)

SÖZCÜ: İlhan YERLİKAYA (Konya)

KÂTİP: Erdal AKSÜNGER (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Araştırma Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, değerli uzman arkadaşlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle Komisyonumuzun tekrar hayırlı olması temennisiyle bugünkü çalışmamıza başlıyoruz.

Bildiğiniz gibi, geçen perşembe günü ilk toplantımızı yaptık. Başkanlık Divanı teşkil edildi. Aşağı yukarı, o gün çalışmamıza katılan 13 üyemizin de oy birliğiyle Başkanlık Divanı teşekkül etti. Tabii bugün de Başkanlık Divanı teşkil ettikten sonra ilk toplantımızı yapıyoruz.

Tabii o gün toplantımızda olmayan değerli arkadaşlarımıza da kısaca bilgi vermek adına ifade etmek isterim ki Komisyonumuz sadece bugünün değil, yarınların da problemini içine alacak şekilde çalışacak; yapacağı raporlarla çok önemli noktalara vurgu yapacak ve umuyorum ki bu çalışmanın sonunda ortaya çıkacak rapor ülkemizin hem bilişim sektörü açısından hem İnternet uygulamaları açısından hem kamu kurumlarını hem özel sektörü hem de bu ülkede yaşayan herkesi, aileleri, gençleri, çocukları, inşallah birtakım hususlarda daha verimli, daha mutlu bir şekilde yaşamasına vesile kılacak önerilerde bulunacaktır.

Ben, tekrar, bugün ilk kez toplantımıza katılan üye arkadaşlarıma da hayırlı olsun diyorum. İyi ki bu Komisyonu seçtiler ve inşallah bu komisyonun sonunda çok güzel, verimli bir raporu çıkartmak nasip olur.

Başkanlık Divanına seçilen arkadaşlarımızı da gönülünden tebrik ediyorum.

Komisyonumuz 27 kelimededen oluşuyor bildiğiniz gibi değerli arkadaşlar ve bir anda, bir çırpıda söylenmesi oldukça zor. Burada tabii niye 27 kelime? Yaklaşık 7 tane önerge var araştırma komisyonunun kurulmasıyla ilgili. Her bir önergenin işleme konması için de asgari 20 tane üyenin olması gerektiği hesaplanırsa -belki tekrar imzalar da olabilir- 100'ün üzerinde milletvekili arkadaşımızın bu komisyonun kurulma talebi var. Doğal olarak, Kanunlar Kararlar Genel Müdürlüğündeki arkadaşlarımız da o komisyonu teşkil ederken aşağı yukarı her önerge sahibinin önergelerinin dikkate alındığını ihsas edecek, terkin edecek bir kelimenin, birkaç kelimenin orada isimde olması gerektiği kanaatiyle böyle uzun bir komisyon adı teşkil edildi. Belki de Mecliste kurulan araştırma komisyonlarının en uzun isme sahip komisyonlarından birisi.

Biz geçen toplantımızda, yine arkadaşlarımızın oy birliğiyle bu Komisyona kısa ve toplum tarafından da kabul edilebilir ve toplum tarafından da kolayca ifade edilebilir, bizim de kolayca tanımlayabileceğimiz bir isim çalışması yaptık. Öneriler üzerinden Bilişim ve İnternet Komisyonu olması gerektiği kanaatine vardık. Umuyorum, Bilişim ve İnternet Komisyonu, esasında komisyonun ele alacağı konularla ilgili çalışmalarını da aşağı yukarı kapsayan, hem bilişim hem İnternet'i kapsayan bir isimlendirme ve gerçekten de baktığınız zaman

hem bilişim sektöründeki gelişmeler hem İnternet kullanımının toplumsal etkileri anlamında çalışmalara ağırlık vereceğimizi söyleyebilirim. Bu birincisi.

İkincisi, çalışmalarımız esnasında basına açık mı olsun, kapalı mı olsun şeklinde bir değerlendirmemiz de oldu. Zannediyorum o konuda da mutabıkız. Basının haber alma ve Komisyonumuzun yaptığı çalışmaları kamuoyuna duyurma açısından basınla yakın bir iş birliği şüphesiz zorunlu, gerekli. Ama takdir ederseniz ki araştırma komisyonlarının çalışma usulü kişi ve kurumları veya kurum temsilcilerini buraya çağırıp onları dinlemek, onlarla karşılıklı -sunumlarının sonunda- interaktif olarak da soru-cevap şeklinde açıklığa kavuşturulması gereken hususların ortaya konması şeklinde çalışıyor. Bazen de ziyaretlerimiz olacak tabii şüphesiz. Yurt dışı ziyaretimiz olur mu bilmem, yani bunu bugünkü çalışma takvimimizle ilgili de bugün detaylı olarak konuşacağız.

Bazı çalışmaları belki basının eşliğinde yapmamak daha doğru olabilir. Şundan dolayı: Gelen kişi veya kurum temsilcileri doğal olarak basının huzurunda birtakım hususları daha net bir şekilde ifade edemeyebiliyor. Kaldı ki zaten tutanaklara geçiyor, yani tutanakları öyle veya böyle daha sonra alacak ama asıl o çalışmalar esnasında bizim rahat bir çalışma ortamı, gerek üyelerimiz gerekse buraya misafir edeceğimiz kurum temsilcilerinin rahat bir çalışma ortamı açısından belki bazı çalışmalarımızı basına kapalı yapıp sonra kamuoyuna duyurmak şeklinde bir çalışmamız olabilir diye geçen perşembe günü arkadaşlarımızla konuşmuştuk ve görüş birliğine varmıştık.

Bu iki hususu hatırlattıktan sonra bugün için Komisyonumuzun gündemine almasının gerekli olduğu hususlar, konular, Komisyonumuzun görüşmesinde yarar görülen kişi ve kuruluşlar, kurumlar, onların temsilcileri ve ziyaret edip bizzat yerinde görmemizin uygun olduğu kişi, kurum veya ziyaretler. Bunları bugün detaylı bir şekilde tartışacağız, konuşacağız. Böyle bir çalışma yapacağız.

Giriş olarak benim söyleyeceğim şey budur. Bir şey daha söyleyeyim, ondan sonra üyelerimize söz verelim. Biz, geçtiğimiz perşembe günkü toplantıdan sonra uzman arkadaşlarımızla bir kapsamlı çalışma yaptık âcizane. Benim de önümde bir çalışma takvimi var. Şimdi danışman arkadaşla slayt şekline de getirdik. Görüşmemiz gereken konu ve kurumlarla ilgili bir çalışma yaptık. Arzu ederseniz buradan başlayabiliriz, arzu ederseniz üyelerimiz kanaatlerini ifade ederler, onun üzerine gidebiliriz ama bu en azından elimizde bir temel çalışma olarak söz konusu. İsterseniz buradan başlayıp devam edebiliriz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben bir söz alabilir miyim.

BAŞKAN – Buyurun Haydar Bey.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Geçen hafta ben toplantıda yoktum ama anladığım kadarıyla birtakım şeylere karar verilmiş. Bir defa Komisyonun adı Bilişim ve İnternet Komisyonu olarak belirlenmiş anladığım kadarıyla ama “bilişim” kelimesinin altında zaten İnternet var diye düşünüyorum. Yani niye böyle bir gerek gördünüz, onu da anlamadım ama şimdi burada yapılması gereken bana göre information teknoloji dediğimiz teknolojilerin altında infrastructure dediğimiz altyapı software ve hardware dediğimiz kısım var. Yani bunların altında da neler olduğunu tanımlarsak -şimdi kamu kurumları diye gördüm, direkt kamu kurumlarından başlamışsınız ama- bir defa information teknolojiyi alt gruplarına ayırmamız lazım.

BAŞKAN – Yaklaşık 24 tane slayt var, slaytın 1'incisi.

İsterseniz onu kapatın arkadaşım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben fikrimi söyleyeyim de oradan da esinlenerek söylüyorum. Yani şuraya not almıştım böyle başlamak gerektiğini düşündüğüm için. Bana göre information teknolojinin altında neler olduğunu bir konuşalım ve ondan sonra hangi alana nelerin girdiğini. Fikir olarak söylüyorum. Daha rahat ederiz. Yani kamu kurumlarının tümünde veya özel sektörde veya bankacılık sistemlerinde veya evlerimizde kullandığımız İnternet veya eğitim amaçlı kullandığımız yazılım kaynaklı, her şey information teknolojinin altında, yani IP dediğimiz, İnternet Protokolü dediğimiz fotokopi makinesi dâhil eğer ona bir IP adresi veriyorsanız bu bir bilişimdir, bilişimin altındaki bir hardware'dir. Böyle bakmakta fayda görüyorum. Yani bunun infrastructure tarafında neler vardır, haberleşmemizi sağlayan işte Avea'sı; Turkcell'i, Telekom'u ve tüm bu işe hizmet veren kurumlar vardır. Onun yanında hardware verenler vardır, modemleri vardır, Access pointleri vardır. Yani bunu böyle alt gruplara ayırırsak bana göre daha mı sağlıklı olur diye düşünüyorum. Bu kadar.

BAŞKAN – Buyurun.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Haydar Bey gibi ilk toplantıda yoktum. Mutlaka inanıyorum öyle bir şeyler olmasına ama Başkanın yapmış olduğu sunumu bir görelim ilkönce. Bence önemli olan bu. Onu bir görelim beraber, ondan sonra ekleme yapılacaksa bunun kamu tarafı, ben de tabii özel sektör, kamu tarafı mutlaka. Burada prezantasyonları bir görelim, arkasından bence, benim şahsi görüşüm, arkasından eklemesi olan veya ilk önce sorunun tanımı konusunda kendisince neyin sorun olduğunu söyleyenler ve onlarda ortak mutabakat sağlanırsa onların üzerinden gidelim. Ben böyle düşünüyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben selamlamak için söz almış bulunuyorum. Geçen toplantıya katılamadım. Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Bir gözlemimi ifade etmek istiyorum. Buraya gelmeden önce komisyon üyesi arkadaşlarımla öz geçmişlerini okuma fırsatı buldum ve çok mutlu oldum. İçimizde bu işin teknik altyapısını çok iyi bildiğini düşündüğüm -öz geçmişinden- arkadaşlarımız var. İçimizde sosyologlar var. Olayın sosyolojik boyutunu demek ki bunlar inceleyecekler. İçimizde oldukça fazla hekim var. Ben mesela çocuk hekimiyim. Herhâlde bana düşen vazife İnternet'in çocuklar üzerine olan etkilerine belki çocuk hekimi gözüyle bakmak. İçimizde diğer hekim arkadaşlarımız var. İş bölümü doğal ve otomatikman ortaya çıkmış görünüyor. Herkes kendi uzmanlık alanında zaten birikimini aktaracaktır diye düşünüyorum. Kompozisyonun da oldukça uygun ve verimli olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Tabii, Aytuğ Bey, şöyle bir şey var: Konuştukça derinleşen bir konu ve girdiğiniz her alanda size yeni çalışma alanları oluşturan bir husus gerçekten bu konu. Şimdi, o bilişim ve İnternet'i şundan dolayı söyledik. Şüphesiz İnternet, bilişim arasında bir iç içe geçmişlik var ama Komisyonumuzun adında hem bilişim sektöründeki gelişmeler hem de İnternet'in çocuklar, gençler üzerinde etkileri olunca böyle bir tasnif yapmanın daha doğru olacağını düşündük. Yani galatı meşhur lügati fasihten evladır, malumunuz.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Halk dilinde biraz bunu vurguladığınız için.

BAŞKAN – Tabii.

Buyurun Yıldırım Bey.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Değerli Komisyon üyelerimiz, tabii geçen toplantıda bulunmayan arkadaşlarımızı da ben geçen toplantıda bulunan arkadaşlarımızla birlikte saygıyla selamlıyorum. Hepinize hoş geldiniz diyorum.

Geçen toplantıda hakikaten bu konu tartışılırken “bilişim” kelimesinin altında zaten İnternet’in olduğunu hepimiz bilmekle beraber, toplumda bu çok iyi bilinmediği için acaba İnternet’le ilgilenmiyor mu bu Komisyon gibi bir suizan oluşmasın diye, Haydar Bey, öyle bir düşünce hasıl olmuştu. Hatta önce “Bilişim, İnternet ve Toplum” dedik, sonradan “toplum” kelimesine gerek olmadığı kanaatine vardık ve toplantıda hazır bulunan Komisyon üyelerimizin oy birliğiyle “Bilişim ve İnternet Komisyonu” adıyla adlandırılması uygun görüldü. Tabii bunu uygun görmüş olmamız sadece bir kısaltmayı ifade etmek adına, yoksa Komisyonumuzun adını değiştirmek gibi bir girişimimiz olmadı. Komisyonumuzun adı baki ama kısaca birbirimize tanımlarken veya kamuoyunda beyanda bulunurken Bilişim ve İnternet Komisyonu deme hususu kararlaştırıldı.

Bir de Başkanım, şimdi, biz, sizin sunumunuzu tabii izledikten sonra üzerinde tartışacağımız bir zemin oluşacak hâliyle. Tabii bu üzerinde tartışılacak zemine neleri eklememiz gerektiğini de Komisyon üyelerimiz marifetiyle belirlediğimiz zaman o zaman tam faaliyet alanımız ortaya çıkmış olacak.

BAŞKAN – Tabii ki öyle.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – O bakımdan ben de Erdal Bey’e katılıyorum. Öncelikle sizin sunumuzu bir izleyelim, ondan sonra faaliyet alanımızı beraberce tespit etmemiz daha kolaylaşmış olacak.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Reşat Bey, bir de siz selamlayın üstadım.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Ben de geçen ki toplantıda bulunmamıştım. Ben yeni göreve seçilen arkadaşları tebrik ediyorum.

Malum olduğu şekilde Sayın Başkanım, sizlerle biz geçen dönemde madde bağımlılığıyla ilgili komisyonda çalışmıştık. Tahminim Mehmet Bey de vardı herhâlde, üçümüz eskiyiz. Madde bağımlılığı komisyonu çok güzel çalışmalar yapmıştır. İnanıyorum ki bu Komisyonun da o yönlü olarak çok önemli çalışmalar yapacağı kanaatindeyim. Ancak tabii işin başında şunu söylememiz gerekiyor. Çok güzel eserler ortaya koyuyoruz, çalışma yapıyoruz ancak çıkan sonuçların değerlendirilmesi lazım. Yani geçen komisyondaki en büyük sıkıntımız o olsa gerek. Yani madde bağımlılığıyla ilgili çalışmalarda çok büyük mesafeler aldık, yüzlerce dosyalar işte gündeme getirildi, incelendi, sonuca varıldı. O sonuçlar muvacehesi içerisinde de bazı kanunlar çıkartılabilirdi. Onu da yapamadık, malumunuz olduğu şekliyle. Onu müteaddit defalar şahsım olarak sizlerle de görüştüm, diğer arkadaşlarla da görüşerek gündeme getirmeye çalıştık ama başarılı olamadım. İnanıyorum ki bunda başarılı olmak mecburiyetindeyiz.

Şimdi, bağımlılık bir hastalıktır sonuçta. Şimdi, Komisyonda da büyük hekim çoğunluğunun olmuş olması bu yönlü olarak da bu işin bu yönüne doğru yönelecektir diye düşünüyorum. Tabii bilişim sektörünün

çok çeşitli sorunları vardır. Belki onlar da gündeme getirilecek ama bence esas konu burada, belki de önümüzdeki yıllar içinde önemli olacak olan gençler, çocuklar, aile üzerindeki bu İnternet bağımlılığının nerede bulunduğu, nereye gelmekte olduğu, nerelere gitmekte olduğu noktasındadır. Zaten bağımlılık ilgili hastalık olarak kabul edildiği için de şu anda birçok psikiyatri hastanesinde bu yönlü olarak poliklinikler açılmaya başlamıştır. Yani İnternet bağımlılığı hastalığıyla ilgili poliklinikler açılıyor, yani bir tedavi yöntemleri çiziliyor. Yani aynı madde bağımlılığı gibi bunun da bu yönlü olarak bir çalışması var. İnanıyorum ki bunların hepsinden iyi sonuçlar çıkartacağız diyorum. Bütün arkadaşlara başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkürler.

Tabii, şimdi burada doktorların çok olması, bu işin bir hastalık ve tedavi edilmesi gereken bir hastalık gibi algılanmaması gerekir. Yani hepimizin doktor kimliği var ama onun ötesinde başka kimliklerimiz de var. Yani işte bir kısmımız üst düzey yöneticilik yapmış, bir kısmımız bilişim sektöründe yetkin arkadaşlar, bir kısmımız bakanlık yapmış, dolayısıyla hepimizin ayrı ayrı özellikleri var. Tabii milletvekilliği birazcık da konuyu derleyip toparlayıp, yani araştırma komisyonundaki milletvekilleri açısından derleyip toparlayıp düzgün bir rapor hâline getirip daha sonra da ilgili başta bizim muhatabımız Meclis Başkanlığımız, yani Meclis Başkanlığına raporumuzu takdim edeceğiz ama o raporların hayata geçmesiyle ilgili de adımlar atmamız lazım. Bu adımları attığınız zaman, adımları atarsınız ama netice almak her zaman için çok kolay olmayabilir, yani çok değişik faktörler sebebiyle ama görevimiz tabii bu konularla ilgili detaylı bir şekilde çalışmak.

Evet, slayta geçebiliriz.

Değerli arkadaşlar, burada kamu kurumlarından başlıyoruz. Kamu kurumlarından başlamamız kamu kurumları dışında kurumların olmadığı anlamına gelmiyor ama doğaldır ki devletin görevi aynı zamanda bir düzenleme yapmaktır, düzenleyici nitelikte özelliklerinden dolayı kamu kurumlarından başlıyoruz. Görüşmemiz gereken kurumlardan bir tanesi Bilgi Teknolojileri Kurumu, bir diğeri Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı, Radyo Televizyon Üst Kurulu, Emniyet Genel Müdürlüğünün Bilişim Suçlarıyla Mücadele Dairesi Başkanlığı. Adalet Bakanlığının Ulaştırma Bakanlığı ile birlikte siber suçları tanımlayan bir tasarı hakkında özellikle görüşmemiz gerekiyor. Adalet Bakanlığının özellikle bu konuyla ilgili mevzuat düzenlemesi üzerinde çalışmak gerekiyor.

Kalkınma Bakanlığının Bilgi Toplumu Dairesi Başkanlığı, Ulaştırma Bakanlığının Haberleşme Genel Müdürlüğü, İnternet Kurulu, İnternet Geliştirme Kuruluyla görüşmemiz gerekiyor.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının özellikle Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü.

Sağlık Bakanlığının ilgili birimi diyelim çünkü çok net bu anlamda tanımlanmış bir görevi yok ama muhtemelen yine bağımlılıkla ilgili birimdir.

Millî Eğitim Bakanlığının Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü ve onun özellikle "İnternetik" adlı çalışması varmış, o birimle.

Çocuk Hakları İzleme Komitesi diye Meclise bağlı, şu anda çok aktif değil. Sağlık Komisyonu Başkanımız Cevdet Bey Başkanıydı geçen dönem, ben de Başkan Vekiliydim. Böyle bir komite var. Geçen yıl ve evvelki yıl başlattığımız bir güvenli İnternet ile ilgili bir çalışma vardı. Belki onların çalışmalarını alabiliriz.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Bilim ve Teknoloji Genel Müdürlüğüyle mutlaka görüşmemiz lazım.

TÜBİTAK, görüşeceğimiz çok önemli kurumlardan birisi. Orada özellikle Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi. TÜBİTAK Başkanıyla görüştüm, BTK Başkanıyla görüştüm, TİB Başkanıyla görüştüm. Onlar tabii bu konuyu hem destekliyorlar hem TÜBİTAK Başkanımız özellikle benim bizzat ilgilendiğim bir konu... Ve bir sonraki BTK, Bilim Teknoloji Kurulunun gündeminde de bu konu varmış. Çok güzel isabet.

TÜRKSAT, kamu kurumu dedik ama kamu özel sektör karışımı bir kurum. TÜRKSAT'la mutlaka görüşmemiz lazım.

Dijital Oyunlar Federasyonuyla mutlaka görüşmemiz lazım. Haydar Bey'in vurguladığı hususlarla ilgili mutlaka bize çok önemli açılımlar sağlayacaktır.

İstanbul Bilgi Üniversitesinin Bilişim Teknolojisi Hukuku Uygulama ve Araştırma Merkezi varmış. Bunlarla en azından bilişim hukukunun da çok düzensiz ve dağınık olduğunu biliyoruz. Onlardan özellikle bu konuda, yani bilişim mevzuatı konusunda çok yararlanabileceğimizi uzman arkadaşlarımız ifade ettiler.

Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesinde -medyadan muhakkak takip etmişsinizdir- İnternet bağımlıları için bir klinik var. O arkadaşlarımızdan bilgi birikimi açısından hem de deneyim açısından çok istifade edeceğimizi düşünüyorum.

Yine AMATEM, alkol ve madde ile ilgili mücadele merkezidir. Onların da İnternet bağımlılığıyla ilgili yeni yeni başlayan çalışmaları var. Belki çok derli toplu değil ama onlarla da muhakkak görüşmemizin çok yararlı olacağını düşünüyoruz.

Sivil toplum kuruluşlarından Yeşilay'la görüşmemiz lazım. Yeşilay, yakın zamana kadar sadece alkol, uyuşturucu ve sigarayla mücadele eden bir kuruluştur ama son aylarda, özellikle bu İnternet ve onunla ilgili bağımlılık konusuna da çok ağırlık verdiğini biliyoruz. Onlarla görüşmeyi planlıyoruz.

Bilişim Güvenliği ve Bilişim Suçlarına Karşı Mücadele Derneğiyle görüşülmesinin yararlı olacağını düşünüyoruz.

Bilişim Suçları Mücadele Derneği diye ayrı bir dernek var, İnternet Medyası Derneği, Türkiye Bilişim Vakfı. Bunların özellikle hukuki ve etik üzerinde çok ciddi çalışmaları var. Türkiye Bilişim Derneğinin Kamu Bilişim Platformu ve Ulusal Bilişim Kurultayı, bilişim teknolojileri ve gelecek öngörülerle ilgili çok detaylı çalışmalar var. Bu dernekle de mutlaka görüşmemizin çok yararlı olduğunu düşünüyoruz.

İnternet Teknolojileri Derneği, (TÜBİDER) Bilişim Sektörü Derneği, Bilişim Sanayicileri Derneği (TÜBİSAD), Tüm İnternet Derneği, Alternatif Bilişim Derneği. Elektrik Mühendisleri Odasının da zaman zaman çok fazla kamuoyuna yansıyan kanaatleri var. Onlarla görüşmemizin yararlı olabileceğini düşünüyoruz.

Özel sektörden TTNET'le en başta görüşmemiz lazım. Google'la görüşmekte yarar var. Microsoft, Yandex. Rusların Google vari bir arama moturu.

Mobil İnternet uygulamalarıyla ilgili mutlaka Turkcell, Avea, Vodafone'la görüşülmesinin yararlı olacağını düşünüyoruz.



Dolaylı ilişki, direkt ilişki tam tartamadık ama Oracle'ın bir eğitim vakfı varmış. Ben de açıkçası çok detaylı çalışmalarını bilmiyorum ama yararlı olur mu bilmiyorum. İşin erbabının takdirindedir.

Bir de görüşmemiz gereken kamu, özel sektör, STK ve diğer ilişkili kurumlar açısından görüşmemiz gereken hususlar, bir de birkaç husus var ki onları da ifade edeyim, ondan sonra sizlere söz vermek istiyorum. Bizim mutlaka bir anket çalışması yaptırmamız gerekiyor. Hatta anketi sadece tek bir anket değil, öğrenciler, veliler, eğiticiler, kamu kurumlarındaki uygulamalarla ilgili anket çalışmasının yararlı olduğunu düşünüyoruz.

Çok hoş bir tesadüf, 8-22 Nisan arası İnternet Haftası. İnternet Haftası, bizim için hem komisyonumuzun çalışmalarının kamuoyunda duyurulması açısından hem yaptığımız çalışmaları kamuoyuna duyurmak açısından çok önemli bir fırsat. Bu fırsatı 8-22 Nisan tarihi arasındaki İnternet Haftası'nı çok iyi değerlendirebiliriz kamuoyuna duyurmak açısından.

Ve son sözüm şu: Bizim asıl amacımızın, uluslararası vizyon metinleri, uluslararası standartlar ve uluslararası iyi uygulama örneklerini tespit edip, Türkiye'deki hangi alanla ilgili çalışacaksa mevcut durumu tespit edip mevcut durumdan dünyadaki iyi uygulama örneklerine gidişte hangi önerileri, hangi katkıları hangi işlevsel faaliyetlerin yapılması gerektiğini mutlaka raporumuza koymamız gerekiyor diyorum. Bu anlamda başlangıç olarak benim sunumum bu kadar. Teşekkür ediyorum.

Şimdi arkadaşlara sırasıyla söz verelim. İster bu metinden gidebiliriz, ister bununla bağlı kalmadan aklımıza gelmeyen başka öneriler olabilir, onlardan gidebiliriz.

Buyurun.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Şöyle, yani aslında tabii bizim de düşündüğümüz ve beraber içinde çok da arkadaşlarımız olan çoğu şeyi yazmışsınız zaten. Çoğu bizim arkadaşlarımız zaten ama burada bir iki unutulmuş olduğunu düşündüğüm konu var. Dünyada aslında bilişim sektöründe kamu, dünyanın hiçbir yerinde, bir iki tane örnek ve istisna hariç olarak, özel sektörün önünde değil zaten. Yani her şeyi belirleyen özel sektör. Dünya şu anda hani sektörü açısından baktığınızda öyle gidiyor. İşte Almanya ile İsrail'i - Amerika'yı tamamen dışarıda bırakıyorum bu konuda- dışarıya çıkarırsanız hiçbir tane kamu özel sektörün önünde değil. Yani burada esas sorunun temellerinden bir tanesi burada başlıyor. Burada da bizim için önemli olan ki, benim yazdıklarımın çoğunu yazmışsınız zaten gördüğüm kadarıyla. İki tane orada aslında özellikle görüşülmesi gereken yer olduğunu düşünüyorum. Bunlar da Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinde sektör meclisleri var. Sektör meclislerinde bir donanım bir de yazılım sektörü meclisi vardır. Bu ikisi, Türkiye'de çoğu şeyin önündedir zaten.

BAŞKAN – Bunlar ayrı ayrı mı donanım ve yazılım olarak?

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Evet, donanım ve yazılım Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinde çok önemli ve değerli arkadaşların olduğu bir yerdir. Şimdi yazılım tarafı, tabii ben aslında donanım tarafında ve yazılım tarafında çok değerli arkadaşlar olduğuna inanıyorum ama temelde özel sektörün, aslında tabii ki devlet mutlaka buna önyak olmalı da benim özellikle soruna bakış tarzım şu: Belki hatırlarsınız sizler de. Sektör, 1980'lerin sonunda itibaren baktığınızda, aslında sermaye yoksunu olduğu için normalde, sermayesiz başlayan bir sektör. Sermayesiz başladığı için bu sektörün sermaye birikimleri ancak 2000'lerin ortalarına doğru yavaş yavaş oluşmaya başladı. O günden sonra da zaten özellikle tabii örnek şey Pardus'tur normalde. Bu ülkede

asında en örnek şey Pardus'tur. Yani en büyük atılım Pardus'tur. Heyecan duyulan, yani 1998-1999'da TÜBİTAK ona başladığında hepimizin heyecan duyduğu ve ülkeyi çok ileriye götüreceğini düşündüğümüz konu Pardus'tu çünkü, Yani hard veri temelinde belki üretebilirsiniz ama siz yazılımlarınızı ve ülkenin genelde hani bu ulusal bir yazılım database'inizi oluşturmadığınız sürece o ürettiğiniz hard veriler biraz havada kalır.

Burada çok deneyimle bu sektörün bu sermaye oluşturulmasından dolayı ARGE'yle ilgili ciddi yatırımları hiçbir zaman yapamadılar yani. Ancak 2005 yıllarına geldiğinde bir miktar ARGE'ler oluştu. O teknoparklarda kendilerini taşıdılar orada, işte birtakım hard verilere yazılımlar kendileri yazdılar ama onlarla gelen noktalar da biraz kısır kaldı. Niye kısır kaldı? Bugün bile Kamu İhale Kurumunda aslında baktığınız zaman sektörün, Türkiye'nin özel sektörünün ürettiği herhangi bir yazılım normal şartlarda bir hizmet alımı tarzında, mal alımı ile hizmet alımı ayırımında yabancıları başka bir yere koyup yerlileri başka bir yere koyup sürüm sürüm süründüren bir Kamu İhale Kanunu var çünkü şu anda. Algı yok çünkü orada. Bu da gelişmiyor. O yüzden büyük kârlar da elde edemediğimiz sektör sermaye birikimi yaratamadı. Dünya tamamen evrimsel sürecinde bunu -aynı sektörde olduğum arkadaşlar da bilir- özel sektör götürdü. Mesela nasıl özel sektör götürdü? Microsoft tabii götürmüş olabilir ama Intel mesela, AMD mesela. Bunların hepsi sermaye birikimlerinin eseridir, ARGE'lere ayırdıkları paraların eseridir. Phillips'te, Siemens'te, işte bunun gibi bir sürü firmada işte bütün ARGE faaliyetleri gelirlerinin belli kısımlarını ayırarak yaparak, patentten, buluştan, ondan bundan ülkeye katkıda bulunuyor. Ama temel, özel sektörün büyük ihtimalle bu işte gelişmesi. Benim önerim -tabii her zaman öyle oldu, dünyada da öyle olmuş- üniversiteler dahilinde, kamunun öncülüğünde özel sektörün içinde olduğu bir yapının ileriye götüreceği bir tabanın ortaya koyulması. Sektör meclislerinin de özellikle işte hem donanım sektörü meclisinin hem de yazılım sektörü meclisinin bu konu içine dâhil edilmesi benim önerimdir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Buyurun Sayın Ramazanoğlu.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Başkanım.

Başkanım, sunumunuz için çok teşekkür ederiz. Gerçekten çok kısa, öz olayı çerçevelediniz. Eksik olmayın. Şimdi, Erdal Bey'in söylediklerine de aynen katılıyorum. Ben de ilave birkaç katkıda bulunmak istiyorum izin verirseniz. Şimdi, öncelikle Yükseköğretim Kurumuyla da bir ilişki ve irtibatın kurulması son derece faydalı olur diye düşünüyorum. Tüm üniversitelerin bilgisayar mühendisliği bölümleri, çünkü her bir bilgisayar mühendisliği bölümü farklı proje alanlarında çalışıyorlar ya da farklı noktalarda zirve yapmış bilgisayar mühendisliği bölümleri var. O bakımdan bunların da deneyimlerinden yararlanmamız bakımından YÖK marifetiyle üniversitelerle ve üniversitelerin bilgisayar mühendisliği bölümleriyle irtibat kurmamızda fayda var. Bu bir.

İkincisi, büyük bir memnuniyetle gördüm ki uluslararası özel büyük, bu işin devleriyle de irtibat kurulması düşünülüyor. Ben bunları gerçekten düşünmüştüm.

BAŞKAN – Bu benim şahsi kanaatim. Yani sonuçta beraberce uzman arkadaşlarla.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Doğru, tabii tabii.

Şimdi, yine burada ilave olarak ben şunu ifade edeyim. Yani AMD olsun Intel olsun, Oracle olsun, Apple olsun, Sun Microsystems olsun, Microsoft olsun bunlar hakikaten şu anda dünya bilişim teknolojisinde ilkeleri koyan büyük devler. Dolayısıyla, eğer uygun görürseniz, bunlarla benim çok yakın ilişki ve irtibatım olduğu için, yani en üst düzey yöneticileri dâhil, böyle bir Komisyonumuzun varlığından, ben kendilerini haberdar etmek adına, hepimizi temsilen, hepimizin de referansıyla ve bu konudaki çalışmalarımız hakkında bunlara bir bilgilendirme yapıp bunlarla ilgili düşüncelerini, varsa, olabilecekse katkılarını bizlerle paylaşmalarını sağlamak hususunda, yani biz bir şekilde en azından bir iletişim içerisine girebiliriz.

Son olarak da Başkanım, şimdi ben Anayasa'mız üzerinde bir çalışma yapıyorum da o kitap hâlinde de çıkacak. Ben onunla ilgili size de bilgi arz etmişim. Bir müsveddeyi de size takdim etmişim biliyorsunuz e-mail ortamında. Şimdi, bu 1982 Anayasa'mızda çok önemli eksiklikler var. Bunlardan bir tanesi de bilişim ve İnternet'le ilgili hiçbir konu başlığı, hatta kelime olarak dahi geçmiyor, dolayısıyla buna en yakın olan şey, belki "basın" kelimesi, "medya" kelimesi gibi bile geçmiyor Anayasa'mızda, dolayısıyla o da çok kısıtlı bir şekilde geçiyor, "sürelî ve süresiz yayın" diye tanımlanıyor basın organları da. Hatta uluslararası basın bile geçmiyor, ulusal basından bahsetmiş. İşte haftalık, aylık, günlük gazeteler, yerel radyolar, ulusal radyolar, yerel televizyonlar ulusal televizyonlar şeklinde. Dolayısıyla, Anayasa'mızda da bilişim, İnternet ve bu modern teknolojilerin hangi sıfatla, hangi başlıkla veya hangi içerikle yer alabileceği hususunda da bir çalışma yapmamız belki aynı zamanda bu Bilişim ve İnternet Komisyonumuzun da ilave bir görevi olabilir çünkü bu gibi konularda biraz da durumdan vazife çıkarmamız lazım diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Sayın Başkan, bir söz talebim vardı ama herhâlde görülmedi.

BAŞKAN – Burada, zaten sıra kimdeyse o yanıyor.

Buyurun.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Sağ olun.

Öncelikle, bugün şehitlerimiz vardı, hepsine Allah'tan rahmet diliyorum.

Sonrasında da, yaptığınız sunum muhakkak ki takdire şayan ama herhâlde, ya ben araştırma önergemde farklı bir şey ifade ettim arkadaşarımla beraber ya da bu Komisyondan muradımız çok örtüşmüyor. Olay çok daha mekanik anlamda ele alınmış gibi geldi bana. Olayın sosyal ve toplumsal boyutuna dair ilişkiye girilecek kurum sayısı biraz daha düşük gibi çünkü düşününüz ki burada "Berberlerle ilgili bir araştırma komisyonu kuralım." desek muhakkak ki makası, jileti de konuşacağız ama makas nasıl imal edilir, çelik teknolojisine girmeyeceğiz, bunun sosyal ve toplumsal boyutuyla ilgileneceğiz. Ben buradaki bazı konuşmaların çok akademik ve farklı yerlerin konusu olduğu kanaatindeyim. Türkiye Büyük Millet Meclisindeki bir araştırma komisyonu, işin daha topluma dokunan, daha evlere giren, daha insanların vicdanında, aklında, gönlündeki hasarları ve iyilikleri konuşacak bir platform olması gerektiği kanaatindeyim. Bu cümleden olmak üzere, bizim Milliyetçi Hareket Partisi olarak muradımız, bunun toplumsal etkilerinin tartışılmasıdır. Konuya özel ilgisi olan, bunun teknolojiyle ilgili arkadaşlarımızın elbette ki çalışmaları buna bir zemin hazırlar ama sanıyorum o, Meclis Araştırma Komisyonunun arka plan çalışmasıdır. Bizim

gerçekleştirmek istediğimiz ve toplumun da herhâlde bu Meclisten bir beklentisi var ise o da toplumsal duyarlılıklardır.

Eğer ki konu o çerçeveye gelecekte bir tespitte bulunmak istiyorum ilgili kamu kurumlarıyla ilgili: Öncelikle çocuk ağırlıklı olmuş. Çocuktan öte, gençler, kadınlar, erkekler ve yaşlılarımızı her gün gazetelerde görüyoruz; daha iki hafta olmadı galiba, bir hanım Facebook'ta sayfa açtığı için kocası tarafından öldürüldü. Kadın cinayeti olması adına söylemiyorum bunu, bu tür etkilerini ülkemizde bildiğimiz hâlde bunu çocukla sınırlamayı doğru bulmuyorum. Çocuk Hakları İzleme Komitesi benim geçtiğimiz günlerde gündem konusu yaptığım bir şeydi. Şu anda tek bir üyesi var, Sayın Erdöl çünkü değişecek İç Tüzük'le beraber "Acaba müstakil bir komisyon hâline mi gelsin?" gibi bir çalışması varmış, o bakımdan o Komitede şu anda hiçbir şey yok, geriye dönük bir çalışma var ise de açıkçası çok bir şey yok ama benim parti grubum adına da söyleyebileceğim bir şey var ki bence bizim asıl üzerinde çalışmamız gereken, işin teknolojik, teknik arka boyutundan öte, başta çocuklar, gençler olmak üzere teknoloji okuryazarlığı konusunda toplumu nasıl bilgilendirebiliriz, bu konuda medya bize nasıl bir destek yaratabilir?

Millî eğitimle ilgili çalışmalar için Talim Terbiye Kurulunu açıkçası kamu kurumları arasında göremedim. Çünkü Talim Terbiye Kurulundan geçmeyen hiçbir şey millî eğitim müfredatında yer alamaz ama FATİH Projesi var biliyorsunuz, bire bir bir teknolojik, millî eğitime katkı sağlayacağı iddiası yapılan bir çalışma. Ve ben toplumsal yapımızı da göz önüne alarak bu tür konularda, toplumsal duyarlılık yaratmak istediğimiz her konuda Diyanet İşlerinin konu dışı bırakılmasını açıkçası eksik bulurum. Siz de bileceksiniz eski bir Müsteşar olarak, aş kampanyalarında bile bizim en yakın paydaşımız müftülüklerdir, Diyanet İşleridir, cuma hutbeleridir ve bu toplumda İnternet'in doğru kullanılması, teknolojinin doğru okunup yazılması adına Millî Eğitim Talim Terbiye Kuruluyla beraber Diyanet İşleri Başkanlığının da gündeme alınmasını grubum adına talep ediyorum. Ve konunun biraz daha toplumsal duyarlılığı artıracak boyutta derinleştirilmesi önerim var.

BAŞKAN – Bunların dışında başka bir öneriniz var mı? Mesela "kadın" diyorsunuz da Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü var Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığında.

RUHSAR DEMİREL (Devamla) – Efendim, şöyle yazmışsınız: Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğünün "çocuk hizmetleri" kısmı galiba ağırlıklı çünkü o Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğünün kapsamında...

BAŞKAN – O ayrı efendim, ikisi ayrı genel müdürlük onların.

RUHSAR DEMİREL (Devamla) – Şöyle bir şey söyleyeyim: Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü yeni oluşturulmaya çalışılıyor, eski, Kadın Statüsünü Geliştirme, kadın genel müdürlüğü gibi bir hizmet aldı. Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü eski SHÇEK'ten kalan bir boyutuyla şey yapıyor. Dolayısıyla bu söz konusu Genel Müdürlüğün henüz içeriği çok oluşmuş değil -ilgili Bakanlığın şeyini bildiğim için söylüyorum- daha tam oturmuş değil. Açıkçası bize o konuda çok bir destekleri olabileceğini düşünmüyorum çünkü il yapılanmaları bile henüz Bakanlığın, yeni bir Bakanlık olduğu için...

BAŞKAN – O konuyla ilgili bir öneriniz var mı yani o toplumsal dokunuşla ilgili bir öneriniz var mı?

RUHSAR DEMİREL (Devamla) – O yüzden söyledim yani millî eğitim ve diyanet bizim için bence olmazsa olmaz iki paydaş çünkü dediğim gibi, bu çok somut bir örnektir, Türkiye’de bizim hastalıkları eradike etmek için aşılama yaparken bile en yakın paydaşımız odur, toplumsal birçok konuda bu yapılmıştır, vergi için bile bu kullanılır.

BAŞKAN – Şüphesiz.

RUHSAR DEMİREL (Devamla) – Çünkü toplumu en kolay toplu hâlde bulabileceğimiz çalışma alanlarından biri ama ben millî eğitimin biraz daha fazla işin içinde olması gerektiğini düşünüyorum. Yükseköğretim Kurumunu arkadaşların söylemesi itibarıyla... Ve medya ayağı daha çok güçlendirilmeli çünkü televizyon reklamlarında bile Play Station oynarken pizza sipariş eden gençler üzerinden reklam spotları görüyoruz. Bunlar ister istemez insanların şuur altlarına farklı şekilde işliyor. Türkiye’de insanların bir şişe modeli var, sırf Türkiye değil, dünyada gösterseniz onun Coca-Cola şişesi olduğunu tanıyor. “Reklam” dediğiniz şey böyle bir şey. İnsanlara eğer siz spotlar hâlinde Play Station oynayan gençlerin siparişlerini bile veriyorsanız bu yapılması gereken bir şeymiş gibi özendirici olarak algılanıyor. Medya ayağının da güçlendirilmesi gerektiği kanısındayım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Yani nasıl, “medya ayağını güçlendirmemiz” derken?

RUHSAR DEMİREL (Devamla) – Buraya biraz daha medyayla ilgili, iletişimi, doğru teknoloji okuryazarlığı konusunda medyanın kullandığı dili, reklamlarını, vesairesini içine alan... RTÜK denetliyor, RTÜK yapıldıktan sonra denetliyor.

BAŞKAN – Anladım da buraya birini çağırmanız lazım, o muhatabımız kim olacak?

RUHSAR DEMİREL (Devamla) – Hemen her basın yayın kurumunun bir teknolojiyle ilgili sayfası ve o sayfanın bir yöneticisi var. Mesela ben bilişim teknolojisinde bir panele gittiğimde –isim vermenin herhâlde şeyi yok- moderatör bile Radikal gazetesinin bu işle ilgili şahıydı. Hemen her gazetede böyle bir sayfa var, onu yöneten insanlar var. Belli medya gruplarından tek bir kişi çağırılabilir, X yayın organının şusu busu gibi. Bu konuda yayınlanan dergiler var bire bir, onlarla ilgili yayın yönetmenleriyle görüşülebilir. Çünkü medyanın kullandığı dil ve görüntü bence bu kötüye kullanımda çok önemli bir şey diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

RUHSAR DEMİREL (Devamla) – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Yalnız, şöyle bir şey var yani bir konuyu izah açısından söyleyeyim: Bu Komisyon araştırma komisyonu. Konuları, sorunları araştırır, problemlere yönelik çözüm önerilerini ortaya koyar ve ilgili kurumlara gönderir. Yani Komisyonun ele aldığı konuları takip etmek, onun hayata geçmesini sağlamak gibi bir işlevi yok, öyle bir şey de olmaz zaten.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Elbette, olmaz.

BAŞKAN – Şüphesiz, “Diyanet İşleri Başkanlığı” dediğiniz zaman, Diyanet İşleri Başkanlığının her alanla muhakkak ilişkisi vardır.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Şu bakımdan söyledim... Pardon, çok özür dilerim.

BAŞKAN – Çok basit bir şey söyleyeyim size...

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Ben o zaman sözümü tamamlayayım, belki o zaman söylemenize gerek kalmaz.

Komisyon sonuçta bir sonuç bildirgesi, bir rapor yazacaktır, önerileri bulunacaktır; o öneriler kapsamında en azından ele alınabilir. Ve “Bir anket yaptırmamız gerek.” dediğinizi hatırlıyorum az önce. Bu anketin bugün bulunduğumuz yeri ölçeceğini düşünüyorum. Bu süreç içinde belki sonuç önerilerimiz içinde yer alacak kurumlarla o üç aylık sürede bir çalışma yapıp üç ayın sonunda da nereye vardığını eğer tekrar bir ölçümleyeceksek o aşamada faydaları olabilir bu tür kurumların. Yani tek bir anket yapacaksak dediğiniz gibi olabilir tabiatıyla.

BAŞKAN – Ona herhâlde imkân olmaz.

Şimdi, ben Diyanetin fonksiyonuyla ilgili bir şey söyleyeyim: Ben aynı zamanda Azerbaycan Dostluk Grubu Başkanıyım. Yirmi yıl önce vuku bulan Hocalı katliamı var ve o katliamda –geçen hafta Azerbaycan’daydım- müthiş bir algı artışı oldu Türkiye’de. Bunun en önemli sebeplerinden birisi ne biliyor musunuz? 24 Şubat cuma namazında hutbede sadece şöyle bir ifade var: “Azerbaycan’ın Dağlık Karabağ bölgesindeki Hocalı kentinde katledilen kardeşlerimize Allah’tan rahmet dileriz.” Bu kadarlık bir şey, küçücük bir cümle. O cümle farkındalığı o kadar artırdı ki, doğru ben ona katılıyorum ama araştırma komisyonunun fonksiyonunu iyi tanımlarsak... Yani şüphesiz, ben sizin sözlerinizin bütününün altına imza atıyorum, bizim farkındalığı artırmamız lazım falan ama bu icracı bir komisyon değil. Bu Komisyonun tespit eden, önerileri ortaya koyan ve ilgili kurumlara gönderen bir fonksiyonu var.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – “Anket” sözünüz bana bunları düşündürdüğü için... O zaman o kısmını geri alıyorum.

BAŞKAN – Yok, estağfurullah, almayın yani ben “Talim Terbiye ve Diyanet İşleri Başkanlığı” diye aldım.

Buyurun İdris Bey.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Değerli Başkanım, kıymetli arkadaşlar; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii ki, doktorun bu kadar çok olduğu bir komisyonda bir hukukçu olarak konuşmanın zorluklarının da farkındayım ama ciddi anlamda konusunda ehil arkadaşlarımızla da beraber olmaktan ayrı bir mutluluk duyduğumu ifade etmek istiyorum.

Ben de tamamen Ruhsar Hanım gibi düşünüyorum. Ciddi anlamda, olayın teknik boyutundan ziyade toplum üzerindeki etkisi ne olacak, bunların araştırılması gerektiğine inandığım için bu komisyonlarda görev almak istedim ve bir hukukçu olarak da tabii, ilk önce İnternet ve bilişim sektörünün doğurduğu suçlar ve bunların ne şekilde önlenebileceğine dair belki bize bir kısım yükümlülükler düşer, bu konudaki düşüncelerimizi paylaşırız düşüncesiyle burada bulunmaktayım. Ve özellikle İnternet suçlarıyla alakalı ciddi anlamda mevzuatımızda bir yasal düzenlemenin olmadığı, bu noktada bir açıklığın olduğu ortada. Bu hususun dikkate alınmasını özellikle Komisyonumuzun da değerlendirmesini talep ediyorum.

Bir de İnternet ’in aile kurumu, özellikle boşanma davaları üzerindeki etkisinin bir aile mahkemesi hâkimi çağrılmak suretiyle oran olarak sorulmasının, gerekirse bu konuda Adalet Bakanlığından veriler

alınmasının gerekliliğine inanıyorum. Özellikle İnternet ve İnternet 'e bağımlı olarak yaşayan aile bireylerinin ciddi anlamda boşanmalarda gerekçe olarak bu konuları gösterdiğini ve boşanma davalarının ekseriyetinin bu görsel medya ve İnternet üzerindeki bir kısım ilişkiler, oralardaki chat'leşmeler ve oralardaki bir kısım yazılımların daha sonradan eşler tarafından ortaya çıkmasıyla aile kurumunun çok ciddi anlamda zarar gördüğünü ve bu konuda da çok fazla boşanma dosyasının örneğinin olduğunu, özellikle yaşadım, biliyorum ve bunun da araştırılması gerektiğini özellikle ifade etmek istiyorum.

Yine, İnternet aracılığıyla cinsel saldırı, taciz suçları üzerindeki etkisinin de ciddi anlamda bu Komisyon tarafından irdelenmesi gerektiğini düşünüyorum.

Geçmişte bu suçlar yok muydu? Elbette ki vardı ama kayıt altına alma olgusu ortaya çıktıktan sonraki aşamada bu tür suçların çok daha fazla, medyaya taşındığını ve bu N.Ç. davası da başta olmak üzere toplumu çok daha fazla ilgilendirdiğini... Çünkü on-on iki yıllık bir devam eden yargılama sürecinde son zamanlarda ortaya bu tip hadiselerin fazlasıyla çıktığını görmekteyiz. Bu konuda da özellikle İnternet 'in ve bilişim sektörünün bu tür suçların oluşumunda ne kadar etkisi olup olmadığını ve ne kadar dava olduğunu da Adalet Bakanlığından veriler istenmek suretiyle alınabileceğini düşünüyorum.

Ben, özellikle TİB'le alakalı bir hususu da burada ifade etmek istiyorum. Telekomünikasyon İletişim Başkanlığında özellikle dinlemelerle alakalı yasal mevzuatlarımız son zamanlarda çıkartılan bir yasayla düzenlenmiştir. Ancak burada bir taraftan "Maddi gerçekler olaylarda ortaya çıksın." derken, bir taraftan özel hayatın gizliliği ilkesine ciddi anlamda müdahalelerde gerçekleşebilmekte. Özellikle TİB'le yapılacak görüşmelerde, buraya çağırdığımızda yasal olarak dinlemelerin de belirli bir sınırının, bir hududunun, her ne kadar yasada belirtilmiş ise de çok sıkça, özellikle her türlü, farklı delillerle ortaya çıkarılabilecek konularda dahi telefon dinlemeleriyle suçlunun ve suçun ortaya çıkmasına çok fazla, Adalet Bakanlığı, onu demeyim ama hâkim ve savcılarımızın bu yola daha fazla tevessül ettiğini özellikle görmekteyiz. Bu noktada, TİB Başkanı geldiğinde, eğer çağrılacaksa oradan getirilecek bir yetkilide de bu tür yollara ne sıklıkla müracaat edildiği hususunun da sorulmasını ve tespit edilmesini istiyoruz.

Bize söz verdiğiniz için teşekkür ediyoruz Değerli Başkanım.

BAŞKAN – Acaba bu bizim Komisyonun gündeminde olur mu, sınırları içerisinde mi acaba?

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – TİB Başkanı, baktım ben, şeyde var diye...

BAŞKAN – Var var, TİB Başkanı var da...

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Başkanım, ben bu konuda kısa bir yorumda bulunabilir miyim izin verirseniz çünkü bu konu bizi meşgul edecek anlaşılabilir? Bundan biraz önce Ruhsar Hanım da bahsetti.

Değerli Komisyon üyelerimiz, burada iki stratejik karardan birini vermemiz gerektiği anlaşılıyor süreç yönetiminin başında bulunduğumuz şu noktada. Burada bizim iki tane hata yapma riskimiz var bu Komisyonun faaliyetlerini düzenlerken. Bir: Komisyonun faaliyet alanını gereksiz yere dar tutmak yani daha sonra "Vah, tüh, çok dar tutmuşuz." demek zorunda kalmak. İki: Komisyonun faaliyet alanını gereksiz yere geniş tutmak, "Ya, çok da geniş tutmuşuz." demek. Geniş tutmanın çaresi var ama dar tutmanın çaresi yok, hani, pantolonu kısa kesersen uzatmanın çaresi yok ya.

Ben onun için şunu önermek istiyorum, yani burada başka öneriler de gelebilir. Bakın, Değerli Milletvekilimiz bu işin hukuki boyutuna değindi. Mesela Elektronik İmza Yasası çıktı, yönetmeliği yok. Biz burada “Bizim, şu, alanımıza girmez, bu, alanımıza girmez.” gibi bir daraltma stratejisi içerisinde mi konuya bakmalıyız, yoksa, İnternet konusunu hakikaten durumdan vazife çıkarıp olabilecek en geniş faaliyet alanını kendisine tanımlayıp... Fakat burada bu faaliyet unsurlarının ağırlıklarını ölçerek anket marifetiyle... Tabii ki her unsur aynı ağırlıkta Komisyonumuz tarafından dikkate alınmayacak. Bizim hangi unsura hangi ağırlıkta eğileceğimizi yapacağımız anket sonuçları belirleyecek.

Onun için, “Şu bizim alanımıza girmez, bu bizim alanımıza girmez.” deyip de olayı daha baştan daraltmak yerine, bırakalım bunu anket sonuçları ve sürecin kendisi daraltsın. O zaman, en uygun faaliyet alanımızı belki beraberce tespit etme imkânımız daha kolay olur.

Buradan yola çıkarak ben şöyle bir öneride bulunmak istiyorum, eğer bu doğruysa, geniş tutmayı tercih edecek olursak: Mesela, bütün bakanlıklara bu faaliyetimizden bilgilendirme yapalım. Biraz önce mesela üniversiteler örneğini vermiştim YÖK marifetiyle, bu konuyla ilgili olduğunu düşünebileceğimiz... Mesela Erdal Bey biraz önce Türkiye Odalar Borsalar Birliğinden bahsetti.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Çok güzel bir tespit donanım ve yazılımla alakalı. Esnaf, sanatkârlara, özellikle İnternet salonlarının denetimi ve sıhhatli olup olmadığının tespiti bakımından buraya bağımlı bir odadan da görüş alınabilir.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Devamla) – Hatta ne güzel Başkanım, siz mesela AMATEM’leri falan filan dahi kapsama dâhil ettiniz, bunlar da çok güzel.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Çünkü yazın seçim çalışmaları hazırandaydı. Girdiğimiz her salonda sekiz dokuz yaşında çocuklar vardı İnternet salonlarında. Buna dair de bir çalışma yapılabilir.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Devamla) – Dolayısıyla olabildiğince belki geniş tutup daha başlangıç noktasında bilahare sürecin bunu daraltmasına izin vermemiz daha uygun olur diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum arkadaşlar, sağ olun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, ilk 2 konuşmacı olayın teknik yönünü çok iyi bilen konuşmacılar olunca biz biraz korktuk, hemen dönüp tekrar Komisyonun başlığına baktık, rahattık: “Bilgi Toplumu Olma Yolunda Bilişim Sektöründeki Gelişmeler ile İnternet Kullanımının Başta Çocuklar, Gençler ve Aile Yapısı Üzerinde Olmak Üzere Sosyal Etkilerini Araştırma” Biz sosyal etki araştırıyoruz arkadaşlar yani benim anladığım, başlıktan anladığım bu. Kısa adı “Bilişim ve İnternet” olunca iş tamamen tekniğe gitmiş gibi görünmekle beraber arkadaşlarım panik oldukça dönüp başlığa baksınlar, biz sosyal etki araştırıyoruz, burada başka bir şey araştırmıyoruz diye algılıyorum.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Bizim verdiğimiz araştırma önergesi daha farklı.

AYTUĞ ATICI (Devamla) – Dur, söyleyeceğim.

Tek tek araştırma önermelerini okuduğumuz zaman aslında araştırma önermelerinin içerisinde bilişim sektörünün sorunlarının da masaya yatırılma ihtiyacının doğduğunu anlamış bulunuyoruz. O hâlde, burada başta



çocuklar, aile yapısı ve gençler olmak üzere sosyal konuları araştırmamız gerektiğini algılayıp bununla birlikte bilişim sektörünün sorunlarını da tabii ki masaya yatırabiliriz.

Bu nedenle çocuca ağırlık verilmesi doğal çünkü biliyorsunuz beyin gelişiminin en hızlı olduğu dönem çocukluk dönemidir, bebeklikten başlayarak giderek azalır gelişme hızı. O yüzden biz ne kadar, çocuk üzerine düşersek, İnternet'in varsa zararlı etkilerinin muhakkak bertaraf edilmesi konusunda başarı sağlarız.

O yüzden ben, eğer uygun görürseniz mutlaka Türk Pediatri Kurumunun dinlenmesi gerektiğini... Büyük bir kurumdur Türk Pediatri Kurumu, çocuk sağlığı ve hastalıkları üzerinde son derece etkin çalışmalar yapan bir kurumdur, yararlı olacağını düşünüyorum. Elbette ki bunun beyin üzerine etkisi olduğu gibi, bildiğimiz üzere psikiyatrik durumlar üzerine de etkisi vardır ve bu çocuklarla ailelerin nasıl ilişki kurması gerektiği de çok önemlidir. "Burada ne gibi sorunlar var?" Bunu da bize çocuk psikiyatristi ve Psikologlar Derneği belki söyleyecektir. O yüzden sivil toplum örgütleri içerisinde, uygun görülürse bunların da dâhil edilmesi gerektiğini düşünüyorum çünkü yararlı olacak. Elektrik Mühendisleri Odası, Oracle ne katkı sağlayacak, ben çok algılayamadım ama muhtemelen bildiğiniz bir şey vardır diye çok itiraz etmiyorum ama medya ile ilgili muhakkak Türkiye Gazeteciler Cemiyetinin dinlenmesi gerektiğini ve bunların üzerinden medyada gereken hassasiyetin oluşturulması gerektiğine inanıyorum.

Çok geniş tutulması taraftarı da değilim gerçekten, işin içinden çıkamayız, bıkkınlık gelebilir. Çok geniş tutulması hakikaten sıkıntılı olabilir.

Bir de önemli bir nokta var: Hepimizin İnternet konusunda birtakım yargılarımız var, ön yargılarımız var. Bunların ne kadar doğru, ne kadar yanlış olduğunu bilmiyoruz. Bu Araştırma Komisyonu belki bunları da sağlayacak. O yüzden hangi konuda toplumda farkındalık yaratacağımızı henüz bilmediğimizi varsaymamız gerekiyor şu anda. Evet, biliyor olabilir herkes kendi alanında ama mademki öyle bir komisyon kuruldu, hangi konuda toplumda farkındalık yaratacağımızı bilmediğimizi varsayarak bu Komisyonun çalışmalarının sonunda buna karar verebileceğimizi de öngörerek çalışmalar yapmamız lazım yani Diyanete "Hutbende şunu oku." Gazeteciler Cemiyetine "Aman, bunu empoze et." gibi şeyleri asla şu aşamada söylemememiz gerekiyor. Raporumuzu biz bilmiyoruz ve öğrendikten sonra yayınlıyoruz, herkes nasibine düşeni buradan alır ve ona göre de kendi alanında bunları yayar diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Buyurun Haydar Bey.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Başkanım, sunumunuz için teşekkürler, iyi de hazırlanmışsınız, bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla, akla gelen sivil toplum örgütleri ve özel sektör bu konunun içine sokulmaya çalışılmış ama kapsamına baktığınızda kimin neyle ilişkilendirileceği pek açık görünmüyor. Onun için de biraz evvel konuşmamın başında, başlangıçta söylediğim gibi, bir defa "bilişim" in altını bir doldurmalıyız diye düşünüyorum. Önce bunu sub gruplara ayırmalıyız yani yazılım sektörü, donanım sektörü, "altyapı" dediğimiz "infrastructure" dediğimiz ve "sosyal boyut" dediğimiz belki dördüncü bir bölüm -ki olması gereken- bunun altında İnternet kullanımının sosyal etkileri, bunun altında hukuksal etkileri diye ayırmak yani böyle bunu bölümleyebilirsek hedefe varmakta zorluk çekmeyiz diye düşünüyorum. Niye söylüyorum bütün bunları? Eğer

sadece burada İnternet'i düşünürsek, bakın 2008'de Başbakan Hindistan'a giderken Türkiye'de Yahoo yasaklanmıştı, Başbakan "Ben kullanıyorum, siz niye kullanıyorsunuz?" diye soruyordu. Yani İnternet'i yasaklayamayız ama İnternet'in sosyal etkilerini araştırıp ailelerin bunlara karşı önlem alması sağlanabilir.

Ama bir taraftan, başka bir sıkıntımız var. Türkiye'deki cari açığın oluşmasındaki en büyük nedenlerden bir tanesi, bilişim sektöründeki ithalattır, hem yazılım ithalatıdır hem de hardware ithalatıdır hem de "infrastructure" dediğimiz altyapı ithalatıdır Türkiye'de. Bakın, Türkiye'de fiber kablo üretiliyor, UTB kablo da üretiliyor, teknik olarak çok detaya girmeyeceğim ama bunlar üretiliyor. Bunun dışında, modemleri, Access pointleri falan üretilmiyor. Bunun dışında, bir FATİH Projesi geliyor. FATİH Projesi'nde biz bunları... Millî Eğitim Bakanı Millî Eğitim Komisyonunda insanları yanlış yönlendiriyordu, birkaç kez uyardım. Türkiye'de bunların hiçbirini üretme şansınız yok şu anda. Türkiye bilim ve teknoloji bakımından 61'inci sırada dünyada ve her geçen gün geriye doğru gidiyor çünkü planlanan programlanan ve bu işte hedefe varacak projeler geliştirilmiyor, doğru projeler geliştirilmiyor. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanımız kendini parçalıyor, teknoparklar kurabilmek, yazılım sektörünü geliştirebilmek, donanım sektörünü geliştirebilmek için. Bakın, bir araba markası... Eskiden ne derdik? Ya, Avrupa daha ucuz üretiyor, üretmeye ne gerek var? Şimdi bir araba markası üretebilmek için bütün varımızı yoğumuzu ortaya koymaya çalışıyoruz ki bir araba markamız olsun diye.

Yani, bunu bana göre dört boyutta incelememiz gerekiyor: Altyapı, software, hardware ve sosyal boyut. Sosyal boyutun altına İnternet ve şimdiye kadar çıkan hukuksal boyutunu ve çocuk psikolojisindeki, çocuk gelişimindeki etkilerini koyabiliriz. Diğerlerinin de altlarını doldurmamız gerekiyor ve bu kurumları bu altlara yerleştirmemiz gerekiyor. Kimle nerede... Bakın, yazılım sektöründe Hindistan almış başını gidiyor, biz yazılım sektöründe "Genç beyinlerimiz var, bunu yapalım." diyoruz yazılım sektörü için ama Türkiye'de yazılım sektörü sıfır denecek kadar az. Bir LOGO var ama örneğimiz, dünyaya satıyor; muhasebe paketi, mali müşavirlerin, muhasebecilerin kullandığı, bütün esnafın ve fabrikaların kullandığı bir LOGO var örneğin. LOGO'yu biz software konusunda dinlemezsek Türkiye'de yazılım sektöründe neler olduğunu anlamakta zorluk çekebiliriz.

Microsoft'u koymuşuz ama hardware tarafında bir yerde bir yabancı firmayı dinlememiz gerektiğini düşünüyorum, bir HP'yi hardwarede ve Casper yerli üretiyor bildiğim kadarıyla... "Yerli montaj" diyorum yani "Yerli üretiyor." derken parçalarını...

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Aslında bunlar sektör meclislerinde var işte, ben o yüzden söyledim, hepsi orada.

HAYDAR AKAR (Devamlı) – İşte, bunları bana göre böyle dört alt grup altında incelersek ve doğru yerlere koyarsak bunları, hedefe ulaşmakta zorlanmayız diye düşünüyorum.

Şimdilik önereceklerim bunlar.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Şimdi, ben bir şey ekleyebilir miyim Sayın Başkanım? Ben Ruhsar Hanım'a katılıyorum da bir şey eklemem lazım.

BAŞKAN – Buyurun.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Ruhsar Hanım'a katılıyorum ben tabii ki ama bizim araştırma önergemiz bu konunun dışında bir araştırma önergesi zaten bakarsanız. Ben, Türkiye'deki gelişim... Ama şöyle bir şey var: "İnternet engellenebilir mi?" Bir kere, bu ayrı bir konu çünkü çok farklı bir konu bu tarafından. Ben o araştırma önergesini verirken... Bunların hepsini aslında kapsıyor normalde. Neden kapsıyor? Siz bir şeye hâkim olamıyorsanız, yani, mesela, yaptığınız işe... Ben şunu demiştim: Başkasının hatıra defterine yazı yazıyorsunuz, yaprak açmaya çalışıyorsunuz, açamazsınız. Çünkü şöyle oluyor bakın, örnek bir şey vereyim, sizin dediğinize de belki çok tamamlayıcı olabilir: Ben yirmi küsur senedir bu sektörde dört beş tane de büyük firması olan bir adamım, Avrupa'da da var, Deutsche Bank'a sattık mesela yazılım sektöründeki yeri. Sekiz yaşına kadar çocuklarıma, eve bilgisayar getirmedim, hiç koymadım. Baktım bu pedagojik açıdan önemli bir şeydi, onu Avrupa'daki insanlardan öğrenmiştim. Biz de öğreniyoruz yani gittiğimizde birtakım insanlardan öğreniyoruz. Hukuksal boyutunu öğrendik. Nasıl öğrendik? 1998'de ilk BtoB, BtoC'yi yaptık, arkasından bir tane İnternet sitesi koyduk bunun içine, yolsuzlukların nasıl yapılacağını biz açıklarımızı onu yapanlardan öğrendik yani biz bilişimciyiz ama...

BAŞKAN – Peki, diğer arkadaşları da bir dinleyelim de Erdal Bey.

ERDAL AKSÜNGER (Devamla) – Bunu şundan demek istedim: Yani konular bütünlüğü olarak birbirini tamamlayan konular aslında normalde. Biz onun hâkim olacağını bilmiyoruz şu anda, nereye hâkim olacağı konusunda problem var; ona geleceğiz, karanlık olan konular var. Mesela Yazılım Sektör Meclisini dinlediğinizde neyin karanlık olduğunu söyleyecek size yani on yıl sonra ne olacağını söyleyecek size, on yıl sonra tehlikelerin ne olduğunu söyleyecek size. Yani bugün mevcudiyetteki tehlikelerle biz bertaraf ederek gidemeyeceğiz, onu demeye çalıştım.

BAŞKAN – Erdal Bey, teşekkür ediyoruz.

FAZİLET DAĞCI ÇIĞLIK (Erzurum) – Sayın Başkan, ben de kısa bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şöyle bir bilgi vereyim: Ben önümdeki şeye bakınca kim önce basmışsa o yanıp söniyor, ona basınca söz vermiş oluyoruz.

Buyurun Aykan Bey.

AYKAN ERDEMİR (Bursa) – Sayın Başkan, değerli üyeler; ben çok hızlı bir şekilde, buraya davet edebileceğimiz birkaç kurumun ismini belirtmek isterim.

İnternet Medyası Derneği mevcut fakat bir de ayrı İnternet Yayıncıları Derneği var, faydalı olabilir. İnternet kullanımının en önemli mekânlarından biri İnternet kafeler. Bu yüzden Tüm İnternet Evleri Derneği sektörün sesini duymamız açısından önemli olacaktır, TİEV. Linux Kullanıcıları Derneği işin işletim sistemi boyutu açısından ve güvenlik açısından önemli olabilir. Bilgi Güvenliği Derneği aynı şekilde...

BAŞKAN – O var zannediyorum.

AYKAN ERDEMİR (Devamla) – Bilişim Güvenliği Derneği var ve Bilişim Suçlarına Karşı Mücadele Derneği fakat bir de farklı bir tüzel kişilik olduğunu zannediyorum, Bilgi Güvenliği Derneği...

Belki Erdal Bey bahsetti, ben başında kaçırmış olabilirim ama Yazılım Sanayicileri Derneği...

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Sektör meclislerinde var zaten.

AYKAN ERDEMİR (Devamla) – Yani çatı örgütleri olduğu sürece aşağı inmeye gerek yok bence de, o zaman geri aldım.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Çatı örgütüdür zaten, TÜBİSAD mesela anlattıkların çatı örgütü aslında. Yazmış Sayın Başkan “TÜBİSAD”, TÜBİSAD çatı örgütü, TÜBİDER çatı örgütü, iki tane sektör meclisi öyle.

BAŞKAN – Peki, onları bir toparlarız, sonra konuşuruz Erdal Bey.

AYKAN ERDEMİR (Devamla) – TÜBİFED geçti mi bilmiyorum ama Bilişim Sektörü Dernekleri Federasyonu, yine bir çatı örgütü olarak, federasyon olarak olumlu olabilir. Yine Bilişim İş Adamları Sektör Derneği (BİSİAD), bu da bir çatı örgütü olarak...

Bir de Erdal Bey’den de yardım alacağım, Türkiye’deki alan kayıtlarını, domain registration’ları “nic.tr”, ODTÜ yapıyor.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Olabilir o da olabilir.

AYKAN ERDEMİR (Devamla) – Onu ben öneriyorum çünkü bazen alan adı belirlenme yöntemleri bile...

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Gerçi hiçbiri bizde değil, o yüzden...

AYKAN ERDEMİR (Devamla) – Nasıl alınır, nasıl alınmaz, hangisi uygun değildir...

Ve son olarak da yine özel sektörden de Business Software Alliance (BSA)... Çünkü işin burada kriminal boyutu da devreye giriyor ve mülkiyet hakları... Kötü adamlar biliyorum sektördeki alternatifçiler için.

FAZİLET DAĞCI ÇIĞLIK (Erzurum) – Tekel mi onlar?

AYKAN ERDEMİR (Devamla) – Tekel ama yine de tekeli bile dinlememizde...

FAZİLET DAĞCI ÇIĞLIK (Erzurum) – Başka yok mu...

AYKAN ERDEMİR (Devamla) – Oligark, sektör hâkimi ama yine de dinlemekte fayda olabilir.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Bilişim sektörünün CIA’i.

AYKAN ERDEMİR (Devamla) – Bir de spam’a ilişkin -hâlâ mevcutlar mı bilmiyorum fakat- bir anti-spam organizasyonu diye bir yapılanma vardı yani spam karşıtı, istenmeyen ileti karşıtı bir girişim vardı. Belki uzmanlarımız da son olarak nasıl bir yapılanmaya dönüştüğünü bulabilirler, tüzel kişilik değiştirmiş olabilir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, Fazilet Hanım, buyurun lütfen.

FAZİLET DAĞCI ÇIĞLIK (Erzurum) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Sunum için de ayrıca teşekkür ediyorum.

Burada siz kamu kurumları, özel kuruluşlar ve birkaç başlık altında bunları bir araya toplamışsınız. Baktığımızda, aslında önergelerle alakalı da baktığımızda hem teknolojik hem sosyolojik boyutları olduğu için zaten bu konular bir araya getirilmiş. Aslında yani birçok arkadaşımızın da dediği gibi hani sosyolojik boyutuna mı, teknolojik boyutuna mı bakalım yani hepsi birbirini tamamlıyor.

Ben Haydar Bey’in dediğine aslında katılıyorum. Üç-dört başlık altında software, hardware, sosyolojik boyut başlıkları altında bunları bir araya getirip de önümüzü görsek daha iyi olacak gibi geliyor bana

yani toplama açısından. Yoksa mesela biraz önce arkadaşımızın dediği o spam'la alakalı acaba tek bir kuruluş mu yoksa daha fazla.. Bu kuruluşların hepsi çünkü biri ortaya bir şey atıyor, İnternet'te gruplaşma oluyor, sonra işte bu "Ben şu grubum.", öbürü "Ben şu grubum." diyor. Acaba sadece çatı kuruluşlara mı ulaşmak gerekiyor, ona bence biraz daha.. Yoksa çok fazla kuruluş şu anda ortaya atıldı ve bunları bizim dinlememiz galiba dört ayı da geçecek, bir dahaki döneme atlayacak gibi geliyor bana. Konu başlıkları altında biraz az kurum fakat önümüzü görebilecek şekilde yapılması taraftarıyım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Aslında bu konuda Mehmet Bey'e söz vermeden önce bir şey söyleyeyim, aklımdan bir şey geçiyor başarabilirsek. Belki çok aktörü olan, iyi belirlenmiş alanlarda arama konferansları şeklinde de yapabiliriz yani aynı anda yaklaşık 20-30 tane kurum temsilcisini veya özel sektör temsilcisini bir araya getirebilirsek bunun iki türlü faydası olur, hem herkes birbirinden haberdar olmuş olur hem üç-dört saatlik bir oturumla birçok kişiyi dinlemiş oluruz hem de aslında bir algıyı da tamamen bütünüyle almış oluruz.

Esasında sosyal yönüyle ilgili de -hem Ruhsar Hanım hem Aytuğ Bey konuşurken aklıma geldi- mesela Psikologlar Derneğiyle Diyanet İşleri Başkanlığının aynı platformda bir araya gelmesi esasında hani o toplumsal etkisini falan da söylüyoruz ya zımnem aslında kamuoyuna da birazcık "Bu işlere biraz kendinizi yatkın hâle getirin, lütfen gençleri, kadınları, çocukları, işte toplumu, aileyi falan beraberce kurtaralım." düşüncesi yani bunu direkt söylemiyoruz ama zımnem söylediğimiz şeyin esasında algısını oluşturmak gibi bir faydası da olabilir. Bunu başarabilirsek birkaç tane belki iyi tertip edilmiş arama konferansının çok faydalı olacağını düşünüyorum.

Buyurun Mehmet Bey.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; benim tabii değineceğim nokta belki tam olarak araştıracağımız alanlara girmiyordur ama önemli olduğunu düşünüyorum. Özellikle bilgi güvenliği noktasında ne durumdayız, ulusal bilgi güvenliği noktasında? Banka hesap bilgilerimizden tutun kişisel bilgilerimize kadar, bakanlıklarımızda saklanan verilere kadar bunların hem yurt içi hem de yurt dışından gelecek olan tehditlere karşı güvenlikleri ne durumda? Bunu bence biraz irdelleyebiliriz.

Bir de ulusal bir veri tabanı oluşturulması noktasında bazı adımlar atılabilir mi? Mesela bazen ifade ediyoruz "Şu şehrimizde bir deprem bekleniyor, büyük bir afet bekleniyor." diye. Şimdi, her bakanlık, her müdürlük kendi server'ında o dataları, o verileri saklıyor. Allah korusun, bir afet noktasında bu veriler, bu bilgiler kaybolabilir, geri döndürülemeyecek şekilde kaybolabilir. Türkiye genelinde bizim bakanlıklarımızın hepsi kendi server'larında, bankalar kendi server'larında, daha küçük kurumlar kendi server'larında tutuyorlar. Ulusal bir veri tabanı (national database) oluşturulması noktasında acaba kurumlarımız ne yapıyor, ne durumdayız o noktada? Böyle bir şeye ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. Bu konuyu da araştırmalarımız içerisine dâhil edersek en azından önümüzde hangi durumda olduğumuzu görmüş oluruz çünkü böyle bir şey yok şu an, merkezi bir yerde, tüm ülkenin verilerinin toplandığı ve tamamen güvenliğinin...

BAŞKAN – Yöntem öneriniz var mı?

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Var öyle bir şey.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Ama ulusal bir veri tabanımız oluşturulmadı, daha yok.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Yok, yazılım şeyimiz yok ya.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bu bence araştırılabilir biraz daha.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Uyduda yapılıyor şu anda, onun çalışması var. Uyduya atılıp oradan kullanmak üzere yapılıyor.

BAŞKAN – Uzman arkadaşlardan bir şey var mı Mehmet Bey'in söylediği konuda yani ulusal bilgi güvenliği açısından...

MEHMET MUŞ (Devamla) – Ve ulusal bir bilgi veri tabanının...

KOMİSYON UZMANI – Adalet Bakanlığının kanun tasarısı...

BAŞKAN – Yok, kanun tasarısı değil.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bilmediğim kadarıyla öyle bir şeyimiz yok şu anda.

BAŞKAN – Yani muhatabımız kim olacak, kimi dinlememiz lazım bu konuyla ilgili veya arama konferansı falan yapıp böyle bütün kurumları mı bir araya getirmemiz lazım?

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bunun adımını atılabilmemiz gerekiyor. Yok, öyle bir şey ama mesela Bilgi Teknolojileri Kurumumuzla görüşeceğiz yani bunlardan belki bilgi alınabilir. Kimlerle görüşüleceğini ben de bilmiyorum şu anda. Ben bilişimci değilim ama böyle bir eksikliğinizi olduğunu biliyorum.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Ben kısa bir bilgilendirme yapabilir miyim Başkanım?

BAŞKAN – Buyurun.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim.

Mehmet kardeşimin gündeme getirdiği konu gerçekten çok önemli bir konu, bilgi güvenliği, network güvenliği, iletişim güvenliği.

Şimdi, arkadaşlar, ben kısa bir bilgilendirme yapayım yıllardan beri bu bilişim sektörünün Türkiye'deki doğuşundan bugüne kadar takipçisi uygulayıcısı olduğum için.

İlk defa Rahmetli Bülent Ecevit zamanında bir bilişim stratejisi oluşturuldu. O zaman Sayın Halıcı da bu işe değerli katkılarda bulundu, şu anda da kendisi CHP Milletvekili. Bu bilişim stratejisinin temel omurgasını şu teşkil ediyordu: Burada açık kaynak kodlu sistemlerin Türkiye'nin bilişim stratejisinin geleceğinde çok önemli yer tutacağı, bunlardan vazgeçilmemesi gerektiği ve Türkiye'nin kendi ulusal gerek bilgi işlem altyapısı gerek bilgi işlem güvenliğini sağlaması hususunda ciddi bir çalışma yapıldı. Bununla ilgili olarak da bir "know how" olarak ifade edebileceğimiz ciddi bir textbook çıkarıldı. Fakat tabii daha sonra bu konularla ilgili olarak kurumlar arasında doğru dürüst bir görev paylaşımı, iş bölümü yapılamadığı için biraz çok seslilik oldu. Fakat şu anda TÜBİTAK'a aktarılan çok önemli kaynaklar var ARGE adına. TÜBİTAK bu konuda şu anda işin liderliğini üstlenmiş görünüyor. O bakımdan, Mehmet Bey'in bahsettiği konu olsun, Erdal Bey'in bahsettiği diğer yazılım altyapısı olsun, Haydar Bey'in bahsettiği bu hardware altyapısı, üretim teknolojileri olsun, bütün bunlarda TÜBİTAK hakikaten ülkemize çok büyük katkılar yapabilecek konuma geldi ve orada ciddi bir know how birikimi oldu. Burada ben ilk toplantıda -tüm üyelerimiz yoktu- bu PARDUS işletim sisteminden bahsederken bunun henüz mükemmel olmadığını ama Türkiye'nin geleceği için atılmış

önemli bir adım olduğunu ifade etmişim. Tabii, bunlarla ilgili çalışmalar, teknik altyapı çalışmaları devam ediyor fakat burada şunu ifade edeyim: Bunlarda mükemmelle ulaşmak o kadar da kolay değil. Burada başka kurumların da katkıları, özellikle üniversitelerin katkıları son derece önemli. Şimdi, Türkiye’de bu konuda yetişmiş çok önemli uzmanlar var, bir. İki: Bizim biraz önce isimlerini saydığımız uluslararası dev bilgi işlem kuruluşlarında çalışan çok önemli Türk uzmanlar var. Bunların birçoğu benim yakın dostum, kişisel dostum. O bakımdan, şimdi burada şu İnternet Komisyonu inanın çok güçlü bir kadroyla göreve başladı, ben tüm arkadaşlarımızın bu İnternet Komisyonunda olmasından gerçekten gurur duyuyorum. Birlikte yapabileceğimiz çok işler var. Biraz önce ifade edilen görüşlerden ortaya çıkan sonuç şu, kafamda pekişen özet şu: Görüyorum ki bu işin psikolojik boyutunu, sosyal boyutunu, hukuki boyutunu ve teknik boyutunu hepimiz öncelikle mutlaka dikkate almak zorundayız. O bakımdan bir de şunu ifade edeyim: Bakın, sürekli şu kurumu da davet edelim, bu kurumu da davet edelim gibi gayet güzel öneriler geliyor. Burada belki bizim şöyle bir süreç yönetimine de ihtiyacımız olabilir: Kurum sayısı o kadar çok ki aslında, falanı niye davet etmedik de diyebiliriz. Başkanım, bunu belki iki kategoride değerlendirebiliriz. Bir: Olabildiğince çok geniş kapsamlı bilgilendirme yapabileceğimiz kurumlar ve bilgi talep edeceğimiz kurumlar. İki: Olabildiğince dar kapsamlı buraya davet edebileceğimiz kurumlar. Yani çünkü buraya her kurumu davet etmemiz gibi bir lüksümüz olamaz. Fiziksel yönden bu imkânsız, artı, vakit açısından da imkânsız ama konuyla doğrudan veya dolaylı olarak ilgili olabileceğini düşündüğümüz tüm kurumlara ve kuruluşlara bir rutin bilgilendirme yaptığımızı, varlığımızı haber verdiğimizizi, çalışma alanımızla ilgili bilgilendirme yaptığımızı ve talebimiz neyse bunu anonim olarak ortaya koyduğumuzu düşünelim. Onlar da bize mail ortamında raporlar düzenlesinler. Bu maillerin cevapları iki hafta içerisinde bize gelir yani bu suretle hem vakitten kazanmış oluruz hem de fikrini almadığımız kurum, kuruluş hemen hemen kalmamış olur. Ama burada bizzat dinlememiz gereken çatı kuruluşların yöneticilerini, stratejik olarak hakikaten iş birliği yapmamız gereken kurumların yöneticilerini tabii ki davet edelim. O bakımdan, mümkün olduğu kadar en geniş düzeyde bilgilendirme ve bilgi talebimizi ileteceğimiz bir iletişim ortamımız olsun ama olabildiğince dar kapsamda da buraya davet edeceğimiz, dinleyeceğimiz kurumsal yetkililer olsun diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Buyurun Aytuğ Bey.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, anladığım kadarıyla doğal bir ayrışım başlamış görünüyor. Eğer herkes kabul ederse olayı arkadaşlarımızın dediği gibi üçe, dörde, beşe değil de teknik ve psikososyal boyutu diye iki ana gruba ayırırız, bu çok isabetli olur. Teknik kendi içerisinde yazılımdı, hardware’di, onları kendileri düşünürler. Psikososyal boyutu da işte çocuk sağlığıydı, psikolojik boyutuydu, sosyal, aile, genç, çocuk gibi kendi içinde yapılabilir.

Bir de pratiklik kazandırmak açısından bir paneller dizisi düşünülebilir. Örneğin, aynı gün içerisinde taraflar çağırılır, bir teknik panel, ardından bir sosyal içerikli panel yapılabilir. Tek tek dinlemek yerine tarafların birbiriyle olan sohbetinden çıkan şeyler bizi çok bilgilendirebilir yani bir kişinin gelip tek taraflı bilgi aktarımı bir süre sonra hakikaten etkisiz hâle gelebilir ama düşünün ki psikolog, çocuk psikiyatrisi, ne bileyim

ben, diğerk sosyal boyutu olan kişiler gelip tartıştıkları zaman oradan sıçrayacak olan bilgiler bizi çok ilgilendirebilir. Teknik anlamda da yazılımcıyla hardware'cinin birbiriyle kavgası bile teknik arkadaşlarıma çok ciddi bilgiler verebilir. Böylece zamandan da tasarruf etmiş oluruz diye bir önerim var.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Bence güzel bir öneri.

Buyurun Erdal Bey.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Efendim, tabii, Komisyonda 3-5 kişi kaldık yani bunun ne kadar ilgi çektiği belli sonuçta.

BAŞKAN – En son ben kalacağım herhâlde herkes gidecek.

ERDAL AKSÜNGER (Devamla) – Yok yani ben üzülerek bakıyorum bu konuya, ben bunun bizim Medisimizde de çok algılanan bir konu olmadığını yüzde 100 bildiğim için, yaptığım konuşmalarda aslında - bunları daha önce Mediste dile getirdim ama ilgisini anlatabilmek için- ben çok sade, halk dilinde anlatmaya çalıştım, teknik boyutsuz bir şekilde. PARDUS'u, o zaman TÜBİTAK'ın yaptıklarını anlattık zaten.

Şimdi, Sayın Vekilimizin söylediği biraz önce güvenlik konusunda... Yani bilgileri bir yerde depolayarak güvenlik elde edemeyiz zaten, böyle bir şey yok. Bizim anlatmak istediğimiz şu: Şimdi, burada konular birbiriyle karıştırılmıyor, konu birbiriyle bağlantılı, sosyal içeriği de birbiriyle bağlantılı yani siz dünyanın nereye gideceğini bilmiyorsanız nasıl önlem alacağınızı bilebilir misiniz? İnternet'in geldiği noktayı biliyor mu ki insanlar tedbir alacaklar. Ben şunu anlatmaya çalıştım, dedim ki: Pedagojik açıdan şu önemlidir, insanlara dijital okuryazarlığı öğretmek çok önemlidir, çocuklarınıza neler yapacağını söylemek önemlidir. Onun sosyal bütünlük görevi devlettedir, bu önemli bir konudur ama dünya nereye gidiyor bu konuda, bizim nereye gitmemiz lazım, ne tedbirler almamız lazım? Şunu biraz önce siz de sorduğunuz için söyleyeyim: Öyle bir güvenlik mevzubahis değil. Neden olmadığını söyleyeyim: Sayın Vekilim de biraz önce ifade etti, ben konuşmalarımda, tutanaklarda bunu anlatmışım zaten, arkadaşlar okusalar bu, Meclis tutanaklarında var zaten. Niye? Şimdi, bir bilgiyi nereye taşırsanız taşıyın sonuçta bir erişim hakkınız doğacak, siz erişeceksiniz, bilgi alacaksınız, değil mi? Açıksınız, bütün güvenlikler orada yok ki zaten yani nereye koyduğunuz önemli değil, nasıl güvenlik aldığınız önemli. Sizin bir stratejik bilişim altyapınız yok ki. Bakın, TÜBİTAK dediğiniz konu, tabii ki ben de onu anlattım, koalisyon Hükümeti dönemidir aslında, Bülent Ecevit'in Başbakan olduğu dönemde, ben de söylüyorum, bu ciddi bir şeydi. Bugün geldiği noktada biz çok gerideyiz, çok ciddi gerideyiz. Olduğumuz vaziyeti belirlememiz çok önemli. Ben bunu şuradan söyledim: Kamu kurumlarımızın hepsi tabii ki iyi niyetli çalışıyor olabilirler. Dünyanın hiçbir yerinde hiçbir kamu kurumu özel sektörün önünde değil ki zaten, böyle bir şey yok ki. Bütün kamu kurumlarının hepsi özel sektörün yaptığı bilişim teknolojilerini kullanıyor zaten. Bu zaten açık, öyle değil mi? Güvenlik sorunu zaten mevcudiyette var. Kimin yok? İki tane ülkenin yok. Ha, arkasından İnternet'in sorunlarını, İnternet'in gideceği noktayı bilemezseniz sosyal ve pedagojik açıdan etkisini bilemezsiniz, mümkün değil. Ben size söyleyeyim, İnternet üzerinde çocukları öldürebilecek sistemler de var, ona kaldıktan sonra yani adrenaline hâkim olmaya çalışan, orada kaskları giydirip yapan... Siz bunları bilmiyorsanız bunların geleceğinin ne olacağını bilebilir misiniz? Bilemezsiniz, böyle bir şey olabilir mi?



Şimdi, ayrıca ben şunu anlatmaya çalıştım...

BAŞKAN – Bence bunun üzerinde çok fazla durmaya...

ERDAL AKSÜNGER (Devamla) – Ama bu birbiriyle bütünlüklü bir şey çünkü yani.

BAŞKAN – Efendim, şimdi şöyle: Burada 17 tane üyemiz olduğuna göre, 17 üyemizin her birisinin - ki uzman arkadaşları da konuşursak onların da her birinin- söyleyeceği çok konu var çünkü İnternet bizim hayatımızın bir parçası yani bir yandan bilgi güvenliği, bir yandan sosyal problemler, bir yandan teknik problemler, bir yandan cari açık yani “İnternet ekonomisi” diye bir kavram var. Yani bütün bunları aslında şöyle şey yapmamız lazım Erdal Bey: Bunları bir tasnif edeceğim ben ve kurumları da çıkaracağım, teknik, psikososyal, sosyolojik, teknolojik falan diye belki bir ayırım yapıp ondan sonra ilgili birimleri davet edip konuşacağız. Zaten davet edip konuştuğumuz hususlarda da belki yeni ufuklar açılacak bizim için.

ERDAL AKSÜNGER (Devamla) – Olabilir.

Ben size başka bir tehlike söyleyeyim. Belki Sayın Vekilim doğru söyledi, Fatih Projesi var, ben Bakanın kendisine de bir saat anlattım Komisyonunda bu konuyu. Doğru iş yapmıyorsunuz dedim. Neden olduğunu söyleyeyim: Bu yaptığınız iş on beş yıl bu ülkeyi... Bir yerde bırakacaksınız ama gelin, hep beraber bunun doğrusunu beraber konuşalım ama bunu konuşmak için bir zemin burada da belki yaratılabilir yani. Öyle bir şeyimiz yok ki yani biz nasıl teknoloji üreteceğiz? Yok böyle bir şeyimiz yani.

Neyse, Başkanım, siz bakın yine, burada biz önünü tıkayacak herhangi bir şey yapmayalım yani ama konunun bir bölümü de bu yani.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, bir oylama yapalım, bir şey söyleyeyim de oylatalım Allah aşkına. (Gülüşmeler)

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, bu oylama konusuna ben katılıyorum yani Ayтуğ Bey’in önerisine de katılıyorum, Erdal Bey de aslında öneriyi teyit ediyor, isterseniz şöyle yapalım: Şimdi, konu başlıkları belli oldu. Bir tane psikolojik boyutu var, bir tane sosyal boyutu var, bir tane hukuki boyutu var, bir tane güvenlik boyutu var, bir tane teknik boyutu var, beş tane boyut var Başkanım, başka boyut kalmadı zaten. Bu beş boyuttan konuyu ele alırsak hem bir iş bölümü yaparız aramızda hem de boşluk bırakmamış oluruz.

Baştan söylüyorum Başkanım: Psikolojik boyutu var...

BAŞKAN – Psikolojik değil de psikososyal demek daha doğru.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – İkiye ayırıp şey yaparsanız böylece yüzde 50-yüzde 50 hem teknik hem psikososyal gider, teknik kendi içinde...

BAŞKAN – Hukuk ikisine de girer ama...

Evet, üç: Hukuk...

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Devamla) – Bir de güvenlik ve teknik, onu da birleştirelim o zaman.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Üçüncü: Güvenlik ve teknik, hukuki boyut, psikososyal boyut.

BAŞKAN – Teknik ve güvenlik, psikososyal ve hukuk... Uygun mu?

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Devamla) – Toparladık yani bu başlıkların dışına çıkan bir konu kalmaz zaten.

BAŞKAN – Hatta bu çağıracağımız kurumları, birimleri... Belki isimler çıkacak, mesela Mustafa Akgül gibi hocaları falan çağırmamız muhakkak, konuşmamız lazım yani herhangi bir kurumu filan temsil etmiyor ama bireysel olarak zaten kendini ispat etmiş kişiler var, onları çağırmamız gerekir. Bunları o zaman bir tasnif edelim.

Şimdi, tabii, biz zamana karşı yarışan bir komisyonuz. Dolayısıyla zamanı da iyi değerlendirmemiz lazım. Ben bu hafta üç kurumun başkanıyla konuştum: BTK, TİB ve TÜBİTAK. TÜBİTAK zannediyorum haftaya ancak hazır olabilecek, BTK ve TİB bu hafta da uygun olabileceğini söyledi. Yarını boş geçerse perşembe belki bir oturum yapabiliriz yani TİB’den başlayabiliriz, BTK’dan başlayabiliriz. İki kurumdan birinden başlayalım, hiç olmazsa ajandamızdaki bir kurumu çıkarmış oluruz, belki onları bir daha tekrar dinlememiz gerekir yol aldıkça.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – İleri olduklarını düşünmüyorum ama yine de dinleyelim yani onları da.

BAŞKAN – “İleri” derken neyi kastediyoruz?

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Dinleyelim, ondan sonra konuşuruz, geldiklerinde ben konuşurum.

BAŞKAN – Hayır yani “ileri” derken... Sonuçta bunlardan istifade edemez miyiz?

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Ederiz, ederiz, orada bir problem yok, hepsinden mutlaka istifade ederiz.

BAŞKAN – Buyurun Aykan Bey.

AYKAN ERDEMİR (Bursa) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun bir özelliğinin altını çizmek istiyorum. Hani şu anda üçe ayırmak üzereyiz, işte psikososyal boyut, teknik-güvenlik boyut, hukuki boyut diye ama Komisyonumuza bir sosyolog olarak, bir antropolog olarak baktığımda, bu Komisyon dünyadaki benzer komisyonlarla ortak bir özellik arz ediyor. Bu bir moral panik komisyonu. Moral panik nedir dersanız, 1972 yılında Stanley Cohen tarafından tanımlanıyor bu olgu. Moral panik toplumsal değerlere, çıkarlara tehdit oluşturan durumlar, insanlar, süreçler, gruplara karşı bir toplu histeri hâli yani işte örneğin aniden gelişen bir süreç olabilir: İnternet ya da...

BAŞKAN – “Hurraaa...” diye belki ifade edebiliriz.

AYKAN ERDEMİR (Devamla) – Aynen yani mesela “Eyvah, siyahlar bastı mahalleyi.” ya da işte eşcinseller için “Ahlak elden gidiyor.” Mesela bizim Komisyon tutanaklarımızda da var, işte “İnternet geldi, boşanmalar artıyor, çocuklar kola içiyor, cips yiyor, ahlak elden gitti, güvenliğimiz çalındı.” Yani şöyle, bunların kimi gerçekten yakın bir tehdittir, kimi hayalî bir tehdittir ama moral panikler toplumda her zaman şu sonucu doğurur: İster psikososyal açıdan olsun ister güvenlik ve teknik açısından olsun ister hukuki açıdan olsun çok yakın bir tehdit olduğunu hissederiz, bu toplumsal bir histeri hâline gelir ve ondan sonra da en büyük sonucu şudur her toplumda, bu yaşanmıştır: Ani, sert ve zararlı olacak yasal ve idari düzenlemelere yol açar yani moral paniklerin en büyük etkisi toplum düzenini daha sonra tepki veren yani tehdit algılayıp tepki veren yasa koyucuların ve yöneticilerin daha büyük zararlara yol açtığı süreçler olarak bakabiliriz.

Hani bu anlamda aslında evet belki ayırma mantığı önemlidir ama benim açımdan bu bir moral panik komisyonu. Moral panik komisyonunda da biraz sağduyunun, akliselimin hâkim olması için yani büyük bir histeriyle kanun koyucuların daha sonra kesip biçmesine yol açmamak için biraz sektörleri bir arada dinlemenin önemi vardır aslında ya da hani alt başlıklara ayırmak yerine bazen meselenin bütününe görmek önemlidir diye düşünüyorum. O yüzden bu hızla ayırma noktasında da dikkatli olmak gerekebilir diye düşünüyorum.

BAŞKAN - Yalnız çok ayırmadığınız zaman da bu sefer işler birbirine girebilir ve toparlamanız zor olabilir yani bizim işimiz zorlaşır.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Aykan'cığım, aslında ayırmakla bütünlüğü bozmuyoruz. Dediğinize katılıyorum; ayırmak, sırf konuyu daha sistematik olarak kategorize edip değerlendirmek bakımından bir kolaylık.

BAŞKAN – Sonunda zaten toparlayacağız, bütünlüyeceğiz yani.

AYKAN ERDEMİR (Devamla) – O anlamda da bir uyarı yapmış olayım yani burada sosyoloji biliminin bize öğrettiği tek bir şey var: Moral panikler dünyada en kötü yasaların kaynağını oluşturmuştur. Bir de eğer İnternet değil de bu bir gruba ilişkin bir panikse nefret suçlarını doğurur, kanun koyucular için de dünya tarihinde görülmüş en yanlış kararların verildiği... Bir örnek vereyim: Salem'deki cadı avı da bir moral paniktir. O da yasal bir süreç sonucunda olmuştur başka bir hukuk çerçevesinde. Hani toplu kıyımlara kadar gider, idama kadar gider. Burada idamlık bir mesele yok ama burada da İnternet'i öldürebilirsiniz. O anlamda bu konuya dikkat çekmek istedim.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, ben arkadaşlarımla heyecanlı konuşmasını tabii saygıyla karşılıyorum ama biz icracı bir komisyon değiliz, biz kanun falan çıkarmayacağız, biz sonuçta araştırma komisyonuyuz. Biz konuları teknik ve güvenlik açıdan, psikososyal açıdan ve hukuki açıdan, mevzuat açısından, değerlendireceğiz, ondan sonra da birtakım önerilerde bulunacağız yani gidişata müdahalemiz bu önerilerimiz ve önerilerimizin hayata geçmesiyle kaimdir. Yoksa bizler kanun çıkaralım falan değil yani sonuçta yasamanı bir faaliyettir ama bizim icracı bir özelliğimiz yok yani. Birkaç arkadaşın hep böyle buna vurgu yaptığını gördüm. Doğrudur ama bizim önerilerimizin de sağduyu içerisinde sunulması da çok önemli, bunu da önemsiyorum.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bir süremiz var mı Sayın Başkan.

BAŞKAN – 3 ay artı 1 ay, toplam 4 ay.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Hocam, son bir katkıda bulunabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Ben Aykan Bey'in bu beyanlarını teyiden şunu ifade etmek istiyorum bu panik konusuyla ilgili olarak: Biraz önce Ruhsar Hanım tam da Aykan Bey'in ifade etmek istediği psikolojiyi, ruh hâlini dile getirdi “Facebook'ta sayfa açtığı için kocası tarafından bir kadın öldürüldü.” dedi. Şimdi, burada yani bir problemi nerede aramız gerektiğini iyi tespit etmemiz lazım. Burada Facebook'u düşman ilan edip “Senin yüzünden bak bir kadın öldürüldü.” diyerek bunu tehlike addedip panik olmak başka bir şey, burada asıl problemin mahiyetini tespit edip problemi ona göre çözümlenmek başka bir şey.

Ona bakarsanız, evvelki günkü gazetelerde bir başka haber daha vardı, alışveriş merkezine alışverişe gitti diye -hatta kocasına hediye almak için gitmiş- kocası kadını “Niye bakkala gitmiyorsun, alışverişe

merkezine gidiyorsun, orada sevgili mi arıyordun?" diye öldürmüş. Şimdi, o zaman alışveriş merkezini mi suçlayacağız?

İşte, Aykan Bey'in dediğine ben bu açıdan katılıyorum yani şu anda İnternet ortamı veya bilişim teknolojisi bizim hasmımız değil. Toplum eğer bunu farkında olmadan böyle görmeye veya göstermeye kalkarsa toplumun bu yanlışına biz de iştirak etmiş oluruz. Tam tersine, biz problemlerin mahiyetlerini tespit edip sorunu nerede çözmemiz gerektiğini bir şekilde daha iyi ayıklayarak belirlememiz lazım. O bakımdan, böyle bir yanlış panik ortamına girmememiz lazım. Bunun için bilişimle, İnternet teknolojisini topluma biraz daha tanıtmak da belki bu Komisyonun ek bir görevi olabilir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

O zaman perşembe günü ilk toplantımız için saat bir buçuk filan uygun olabilir, konuşup size duyuru yapalım.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 16.57